

Кушнір Г.П.
*аспірант Інституту спеціальної педагогіки
і психології ім.Миколи Ярмаченка НАПН України,
Спеціальна школа № 5 ім.Я. П. Батюка м. Київ,
м. Київ, Україна*

ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ НЕЗРЯЧИХ УЧНІВ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

Наш час і особливо епідеміологічна ситуація у світі, диктує свої вимоги і правила в усіх сферах життя. Звісно ж освіта, як одна з найпотрібніших сфер соціалізації та становлення людини у суспільстві, не залишилась осторонь. Тому з'явився принципово нова форма навчання – дистанційне навчання.

16 жовтня 2020 року, набуло чинності Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти. Воно розширює можливості для дистанційного навчання учнів – як за дистанційною формою здобуття освіти, так і при використанні технологій дистанційного навчання в інших формах здобуття освіти. Нове Положення було затверджено наказом МОН від 8 вересня 2020 року №1115 і зареєстровано в Міністерстві юстиції 28 вересня 2020 року за №941/35224.

Положення передбачає, що обов'язково мають враховуватися інтереси учнів під час дистанційного навчання: організація освітнього процесу має забезпечувати регулярну та змістовну взаємодію вчителів з учнями; під час дистанційного навчання мають створюватися умови для забезпечення повноцінної участі в освітньому процесі осіб з ООП з обов'язковим урахуванням індивідуальної програми розвитку;

Поняття освіти – досить складне й багатоаспектне. В найзагальнішому визначенні освіта – це процес і результат засвоєння людиною систематичних знань, умінь і навичок, розвиток розуму та почуттів, формування світогляду та пізнавальних інтересів. Процес довготривалий та складається з багатьох ланок.

На кожній ланці, освітній процес керується віковими можливостями учнів, Їх потребами, вимогами. Є ланки, де дистанційне навчання Цілковито може замінити очну форму. Наприклад вища освіта. Досвід багатьох відомих закордонних університетів Підкріплюють цю думку на практиці.

Але є ланки освіти, на яких дистанційне навчання стає перешкодою до отримання якісної освіти. Наприклад дошкільна освіта, або початкова освіта. В початковій школі вік дітей унеможливорює високий рівень навчання. Сидячи самотійно за комп'ютером, дитина всерівно знаходиться вдома, у своїй кімнаті де знаходяться улюблені іграшки, книжки, бігає домашній улюбленець та витають цікаві аромати. Ці всі чинники відволікають дитину. Щоб зацікавити учнів, розробляються нові методи, і прийоми навчання. Це різноманітні презентації, відео, картинки, фото-квести і багато іншого. Завдяки яскравим ілюстрація вчителю вдається на деякий період заволодіти Увагою учнів. Під час дистанційної форми навчання тривалість безперервного онлайн уроку. У початковій школі не повинна перевищувати 10 хвилин. У цей проміжок часу учитель повинен перевірити виконання домашнього завдання, пояснити тему та мету уроку та надати новий матеріал. Протягом наступних 20-30 хвилин, в залежності від класу, в якому проводиться урок, діти повинні самотійно Працювати, щоб на останні 5 хвилин уроку знову вийти в онлайн та продемонструвати вчителю виконані завдання.

Та окрім загальної освіти існує спеціальна освіта — це диференційована освіта, інклюзивна освіта або освітня допомога стосується навчання, призначеного для тих учнів, які мають певний тип сенсорної інвалідності (зоровий, слуховий або руховий) або розумову недостатність (інтелектуальний розлад аутистичного спектру, проблеми поведінка тощо).

І зараз ми розглянемо можливості та труднощі дистанційного навчання та отримання Якісної освіти Дітьми з порушеннями зору в процесі дистанційної .

Незряча дитина всю інформацію з навколишнього світу отримує через дотик. Саме останній заміняє незрячим учням зір. Кожен тифлопедагог знає, що все, про що він розповідає, повинне бути підкріплене наочністю. На уроках незряча дитина не повинна сидіти з пустими руками. Якщо Учитель з дітьми читає вірш «Равлик-Павлик», Який Виставивши ріжки повзе по доріжці, та на своїй спинці везе хатинку, Він зобов'язаний не тільки роз'яснити незрячим дітям, що равлик — Червононогий молюск із Зовнішньою черепашкою, тобто панцирем, у який він ховається у небезпечні моменти. Саме цей панцир і називають хатинкою. Після чого дітям потрібно Дати в руки іграшку, що зображує равлика, або разом з дітьми зліпити равлика з пластиліну. Ще необхідно роз'яснити, які у равлика ріжки, Чим вони відрізняються від рогів великої рогатої худоби. Порівняти з оточуючими дітей предметами справжні розміри равлика.

Незрячим дітям потрібно пояснити все: яким за розміром буває слон, що таке його хобот, яким на дотик є хом'ячок, як пахне свіжий хліб... Будь-яка тема, яку вчитель розкриває на уроці, повинна підкріплюватися колосальною кількістю наочності.

Поки уроки проходять очно, а діти знаходяться в класі, учитель готує для кожного уроку ту чи іншу наочність. Під час дистанційної форми навчання, коли діти сидять за комп'ютерами, То демонстрації наочності повинні здійснювати батьки. І якими б батьки не були старанними та відповідальними, але відсутність у них спеціальних знань негативно впливає на отримання дитиною належних знань.

У першому класі вивчення літер, звуків пов'язане з великою кількістю наочності. Це брусочки, кілочки, Фланелографи з фішками, каса літер, кубики, мозаїка тощо. Без цієї наочності навчання незрячої дитини грамоти неможливе. І все ускладнюється тим, що батьки не можуть дитині нічим допомогти.

Під час дистанційного навчання Незрячих учнів, учитель не може скористатися слайдами, малюнками, відео, при такій формі навчання їм навіть недоступні рельєфні малюнки чи моделі і фігурки. У такому разі учитель звертаються по допомогу до батьків. Пояснює, що потрібно підготувати для уроку. Наприклад, вивчаючи тему: «Слова, якими позначають числа», за проханням учителя, батьки підготували 6 цеглинок Lego, 3 гудзики, 1 м'яку іграшку, 4 олівці. А в процесі уроку діти шукали на столі потрібні предмети і рахували їх визначаючи слова, які вказують на кількість предметів. Лише таким чином зараз можливо організувати дистанційне навчання незрячих учнів. Але таке навчання неможливо назвати Повноцінним.

“Ми розуміємо, що дистанційна освіта не може замінити справжнього очного навчання. Діти мають соціалізуватися, особливо в початковій школі, так написано на офіційному сайті МОН України. І Це вірно, тому що кожній особистості потрібна не тільки освіта а і спілкування з однолітками.

Список використаних джерел:

1. «Роз'яснення МЗН Про тривалість навчального заняття під час Дистанційного формату» <https://mon.gov.ua/news/:slug>
2. «Наказ Про затвердження Положення про дистанційне навчання» <https://zakon.rada.gov.ua/go/z0703-13>

Легкий О.М.

*кандидат педагогічних наук
старший науковий співробітник
відділу освіти дітей з порушеннями зору
Інституту спеціальної педагогіки та психології
імені Миколи Ярмаченка НАПН України
м. Київ, Україна*

ІГРОВА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК ФАКТОР РОЗВИТКУ ПІЗНАВАЛЬНИХ ЗДІБНОСТЕЙ ДІТЕЙ З ПОРУШЕННЯМИ ЗОРУ

Відомо, що гра має унікальне значення у житті дитини. Гра сприймається як засіб взаємодії зі світом, як форма освоєння соціального досвіду, організація